

Cum opus, cui titulus: *Philosophia Peripatetico-Scholastica*, etc. a P. Michaele De Maria nostrae Societatis Sacerdote, aliqui eiusdem Societatis Theologi, quibus id commisimus, recognoverint, et in lucem edi posse probaverint; facultatem damus ut typis mandetur, si iis ad quos pertinet ita videbitur. In quorum fidem has litteras manu nostra subscriptas, et sigillo Societatis nostrae munitas dedimus.

Neapoli, 4 Nov. 1891.

L. S.

CAROLUS GALLUCCI S. J.
Praep. Provinciae Neapolitanae.

IMPRIMATUR

Fr. Raphaël Pierotti O. P. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR

Julius Lenti Patriar. Constantinop. Vicesgerens.

PHILIPPO
ALVAREZ

LECTORI BENEVOLO

DE PHILOSOPHIA CHRISTIANA AD MENTEM S. THOMAE AQUINATIS
INSTAURANDA.

CUM Supremus Ecclesiae catholicae Magister Leo XIII statuisset malis, quae in hac temporum acerbitate hominum societatem male pervadunt, salutarem aliquam promptamque afferre medicinam, nihil melius antiquiusque esse duxit, quam omnes scientiarum ordines ad christianam sapientiam revocare, et in primis philosophicas disciplinas ad mentem Doctoris Angelici a fundamentis instaurare. Quare ad universos catholici orbis sacrorum Antistites admirabilem illam epistolam *Aeterni Patris* conscripsit in qua Sapientissimus Pontifex haec de S. Thoma Aquinate inter cetera eloquitur: « Inter Scholasticos Doctores omnium princeps et magister longe eminet Thomas Aquinas, qui, uti Caietanus animadvertit, veteres *Doctores sacros quia summe veneratus est, ideo intellectum omnium quodammodo sortitus est. Illorum doctrinas velut dispersa cuiusdam corporis membra, in unum Thomas collegit et coagmentavit, miro ordine*

digessit et magnis incrementis ita adauxit, ut catholicae Ecclesiae singulare praesidium et decus iure meritoque habeatur. Ille quidem ingenio docilis et acer, memoria facilis et tenax, vitae integerrimus, veritatis unice amator, divina humanaeque scientia praedives Soli comparatus orbem terrarum calore virtutum fovit, et doctrinae splendore complevit. Nulla est philosophiae pars, quam non acute simul et solide pertractarit... Illud etiam accedit quod philosophicas conclusiones Angelicus Doctor speculatus est in rerum rationibus et principiis quae quam latissime patent et infinitarum fere veritatum semina suo veluti gremio concludunt, a posterioribus magistris opportuno tempore et uberimo cum fructu aperienda. Quam philosophandi rationem cum in erroribus refutandis pariter adhibuerit, illud a se ipse impetravit ut superiorum temporum errores omnes unus debellarit, et ad profligandos qui perpetua vice in posterum exorturi sunt arma invictissima suppeditarit ».

His ita commemoratis, omnes gravissimis verbis Summus Pontifex monuit ut sine mora philosophiam revocare conniterentur ad purissimos et illimes Thomae Aquinatis fontes, illudque aperte significavit, in tanti Doctoris sapientia capessenda oportere ad ipsum fontem potius accedere, quam rivulos consecrari, inquit: *Providete ut sapientia Thomae Aquinatis ex ipsis eius fontibus hauriatur*. Quare ne cuiquam de eius consilio et voluntate fas esset vel minimum addubitare, alloquens coram et viva voce in aedibus vaticanis universam iuventutem, quae Romae in spem Sacerdotii succrescit et in optimis artibus scientisque eruditur, sic omnes cohortatus est: « Maiorum rerum scientiam quod spectat, utiliter videmur et convenienter temporibus fecisse, quod ad disciplinam Thomae Aquinatis studia Clericorum revocavimus. Et hac de re quod per literas, nec semel

aperte monuimus, idem hodie viva voce renovamus, Angelicum Doctorem oportere ducem ac magistrum sequi, in quo vos, dilecti filii, quanto plus operae studiique collocaveritis, tanto plus ad excellentiam doctrinae propius accessisse iudicote » (1).

Haec quae a me carptim commemorata sunt, tibi, amice lector, clare ostendent qua mente consilioque ad has philosophicas institutiones literis mandandas me dederim. Cum enim iampridem ex voluntate Summi Pontificis in Pontificia Universitate Gregoriana Collegii Romani mihi munus demandatum sit in philosophicis disciplinis erudiendi numerosam lectissimamque iuventutem, quae ex omni gente Romam quotannis convenit, in eo omne studium laboremque meum conferendum esse duxi, ut quantum ingenii facultates sinerent, talem discipulis meis exhiberem doctrinam, quae a sapientia Thomae Aquinatis ne transversum quidem digitum discederet. Neque instituti mei et suscepti consilii me vel minimum poenituit; siquidem tanta est disciplinae a S. Thoma expressae nobilitas atque excellentia, ut in optimis iuvenibus, qui animo vacuo et incorrupto ad eam accesserint, ardentem sui amorem excitasse magna cum animi laetitia semper expertus fuerim.

Quamobrem quae per diuturnam annorum seriem viva voce discipulis meis e suggestu explicavi, nunc primum magis aucta et diligentius elimata typis publicare aggressus sum, ut si auditoribus meis dicendo aliquid profui, etiam aliis iuvenibus scribendo prodessem. Profecto non sum nescius plura in his meis institutionibus desiderari, plura melius politiusque potuisse conscribi, plura potuisse enodari profundius. Hoc unum tamen fidenter affirmo, in singulis

(1) Alloc. hab. die 18 ian. an. 1885.

quaestionibus aperiendis omnes conatus meos eo fuisse a me intentos ut puram integramque S. Thomae doctrinam fideliter exponerem et pro ingenii mei viribus vindicarem. Cum enim non studio certandi neque vincendi pertinacia, sed veri inveniendi desiderio ad has disciplinas excolendas me contulerim, nullam simpliciorem tutioremque ad optata perveniendi ratus sum praesto esse viam, quam Thomam Aquinatem ducem ac magistrum sequi, eiusque immortalia volumina manibus constanter versare.

Quod si quis vel laudando vel exprobrando a me quaerat cur tantopere delecter sapientia Summi Aquinatis, eumque praecipuum ducem et magistrum sequi profitear, facile erit ipsi satisfacere. Principio quidem semper persuasum habui, philosophiam ad tot absurda et incredibilia amplectenda in ipsa Christianae societatis luce eo misere nostris temporibus declinasse, quod paulatim et pedetentim ab illis principiis discessit, quae S. Thomas ex Aristotele accepta mirifice illustravit et cum Christiana revelatione amice composuit. Ex quo facile erat intelligere, nullam meliorem expediendae salutis reperiri posse viam, quam ad illam sapientiam plene reverti, a qua inconsulte admodum et temere discessum est.

Hoc ut a nobis sine mora efficiatur, monent Summi Pontificis feliciter regnantis gravissima verba, quibus saepissime et aperte iussit, philosophiam christianam ad mentem S. Thomae Aquinatis esse instaurandam. Hoc hortantur Societatis nostrae sanctissimae leges, quae nos discedere a sapientia Thomae Aquinatis minime patiuntur; cum in ipsis cautum sit, ut ad cathedras theologicas non promoveantur, nisi qui erga S. Thomam bene affecti fuerint: qui vero ab eo alieni sunt, vel etiam eius parum studiosi a docendi munere repellantur. Hoc denique suadent verba, et illustria maiorum nostrorum exempla, quorum ad spe-

cimen citabo Cardinalem Pallavicinium, virum omni doctrinarum genere praestantem, qui de suo erga S. Thomam inflammato amore sic eleganter scribit: « Sentio equidem in me tanti Scriptoris pretium una cum aetate, sed longe supra aetatis incrementa crevisse... Praeclare mecum egit divina bonitas, quod me vocarit ad eam religiosam Cohortem quae iubetur Angelici Praeceptoris theologiam sequi: eam namque sequerer vel iniussus: immo vix non sequerer vel prohibitus: certe perinde sequerer Scriptoris auctoritate nihil illectus, sed cuiusnam ea esset ignarus... Id ex me saepe audiunt quicumque me saepe audiunt: Quamvis tanta sit Divo Thomae et sectatorum frequentia et laudatorum approbatio, utrumque tamen adeo infra merita mihi videri, ut inde communem humanae perspicientiae tenuitatem vel aspernari cogar vel miserari » (1).

Atque haec sunt, quae breviter praefari placitum est. Nihil aliud mihi reliqui est, nisi ut ad vos, iuvenes studiosi et animo meo carissimi, in quorum utilitatem hunc qualemcumque laborem libenter suscepi, meam convertam orationem, vosque etiam atque etiam hortor, ut Angelici Doctoris sapientiam semper incenso amore prosequamini, eiusque immortalia volumina in manibus iugiter habere assuescatis. Non mediocrem sane diuturni laboris fructum accepisse credam, si, quod semper in votis fuit, studia vestra vestrumque amorem erga Doctorem Angelicum scriptis meis commovere et inflammare consequar.

(1) *De Sacramento Poenitentiae, Epistola nuncupatoria.*